

SPLNĚNO! Energetická tripartita začala od března pracovat,

hlásí Rostislav Palička delegátům II. sněmu OS PHGN

Na jednání X. sjezdu hornického odborového svazu před rokem v Luhačovicích předseda Rostislav Palička oznámil, že bude společně s předsedou Odborového svazu ECHO Karlem Klusákem usilovat o vznik Energetické tripartity, v níž by zástupci zaměstnanců, zaměstnavatelů a vlády společně jednali o bezpečné energetice. Následně mu sjezd v usnesení uložil, aby na zřízení Energetické tripartity začal pracovat. Výsledek? Po roce náročné práce může Rostislav Palička 25. dubna v Luhačovicích na zasedání II. sněmu svazu oznámit, že uložený úkol „do roka a do dne splnil“. 31. března se totiž na ministerstvu průmyslu a obchodu uskutečnilo první zasedání Energetické tripartity, jehož hlavním iniciátorem a koordinátorem byl právě předseda hornických odborů. HGN ho proto požádal o bližší informace k této významné a vpravdě historické události.

Na snímku šéfové odborových a zaměstnavatelských svazů a ministr průmyslu na historickém setkání, na kterém byla ustavena Energetická tripartita: zleva prezident ZSDNP Zbyšek Sochor, předseda OS PHGN Rostislav Palička, ministr průmyslu a obchodu Lukáš Viček, ředitel ČSZE Richard Vidlička a předseda OS ECHO Karel Klusák.

Kde je počátek nápadu pokusit se o zřízení Energetické tripartity při ministerstvu průmyslu a obchodu?

Prvotní impuls pochází od předsedy Odborového svazu ECHO Karla Klusáka, který byl také hostem našeho sjezdu a navrhnul mi zřídit po vzoru velké tripartity tripartitu energetickou. Nápad se mi zalíbil a řekl jsem mu, že jeho nápad projednám právě na našem sjezdu. Stalo se tak a delegáti mi v usnesení uložili usilovat ve spolupráci s OS ECHO o zřízení Energetické tripartity. Dnes můžu oznámit, že se nám to povedlo. Bylo to dlouhé, ale prodlení nastalo vinou odborových svazů, ale především kvůli neskutečně nezodpovědnému přístupu tehdejšího ministra průmyslu a dnešního eurokomisaře Jozefa Síkely.

V čem to spočívalo?

Tohoto bankovního úředníka, který se stal ministrem průmyslu, jsme loni 25. března oficiálním dopisem požádali o zřízení Energetické tripartity a uvedli jsme konkrétní důvody a fakta, proč by k tomu mělo dojít. Jozef Síkela se s námi vůbec nehodlal bavit, pouze nám sdělil, že ke zřízení Energetické tripartity nevidí žádný důvod! To nám odpověděl ministr průmyslu, který v té době opakovaně neuznal za vhodné zúčastnit se velké tripartity a odpovídat na dotazy svých sociálních partnerů. Dokonce chyběl na jednání, když se na tripartitě měla projednávat Státní energetická koncepce předložená jeho ministerstvem. Logicky se nabízela otázka, koho vlastně ministr Síkela zastupoval a či zájmy prosazoval: Evropské komise, nebo České republiky?

Měl ministr Síkela pravdu, když tvrdil, že ke zřízení Energetické tripartity není žádný důvod?

Důvodů pro zřízení Energetické tripartity bylo a je nepřeberně. Zprávy z dění v těžebních regionech nejsou dobré. V loňském roce skončila těžba hnědého uhlí v Lomu ČSA se skupiny Sev.en Česká energie. V letošním roce bylo oznámeno, že Skupina Sokolovská uhelná a SUAS GROUP postavila mimo provoz své poslední velkorypadlo KU 800/16, které těží skryvku v lomu Jiří a souběžně s tím končí pracovní uplatnění pro 90 zaměstnanců Sokolovské uhelné. Nižší objem těžby a její útlum zajistí menší stroje. Koncem března jsme se zúčastnili jednání XIX. sněmu Sdružení hornických odborů v Dělnickém domě v Albrechticích. Generální ředitel OKD Roman Sikora delegátům nastínil nejbližší budoucnost poslední černouhelné důlní společnosti v ČR, která ještě v letošním roce propustí přibližně 400 zaměstnanců a v roce 2026 by v OKD mělo zůstat už pouze kolem 650 lidí. V roce 2028 zůstane v OKD přibližně 100 až 150 zaměstnanců z původních 2300, což je obrovský pokles. A to je, byť plánovaný, tak přece jenom smutný konec černouhelného hornictví v České republice. Bude mít pochopitelně negativní dopady na zaměstnanost v dotčených regionech. Když k tomu přičteme nesmyslné emisní povolenky a uvalování dalších a dalších daní na firmy a domácnosti, je jasné, že je potřeba okamžitě začít jednat, abychom byli schopni vyrobit z vlastních zdrojů a svými silami dostatek elektrické energie a zajistit soběstačnost naší země. Jestliže za této situace prohlásil bývalý ministr průmyslu Síkela, že nevidí žádný důvod ke zřízení Energetické tripartity a poté odešel pracovat jako eurokomisař pro Evropskou komisi, lze důvodně pochybovat o jeho charakteru.

Na jeho místo nastoupil Lukáš Vlček ze STANu...

Jsem tomu skutečně rád, a nejen já. Nelenili jsme a hned jsme novému ministrovi zaslali oficiální dopis se žádostí o setkání. Protože nám neodpověděl, napodruhé jsme mu zaslali otevřený dopis a vytvářeli mediální tlak přes webové stránky, ale hlavně přes naše svazové noviny HGN, ve kterých vyšlo několik článků. Některé z nich převzala i další média. Veřejně jsme upozornili, že ministerští úředníci nejednají se sociálními partnery, to znamená se zastupci zaměstnanců a zaměstnavatelů. Na to už ministr Vlček zareagoval a loni 19. prosince se uskutečnila jeho první schůzka s předsedy odborových svazů PHGN a ECHO, na níž došlo k dohodě, že Lukáš Vlček oficiálně zřídí Energetickou tripartitu.

Ustavující zasedání Energetické tripartity proběhlo až 31. března. Proč až za tři měsíce po lednovém setkání?

Pan ministr se po nástupu do funkce musel rozkoukat a zapracovat, a to chvíli trvalo. Rovněž je potřeba brát ohled, že jako nový ministr průmyslu měl plánované tuzemské i zahraniční jednání jako například v Jižní Koreji k dostavění dvou bloků jaderné elektrárny v Dukovanech. Po zkušenostech s jeho předchůdcem jsem očekával na prvním osobním setkání všelico, nicméně jsem byl příjemně překvapen. Samotné jednání bylo věcné, seriózní, konkrétní. Šli jsme rovnou na věc a začali jednat o ustavení Energetické tripartity. Domluvili jsme se, že v březnu proběhne její první, vskutku historické zasedání. Na tom, aby se opravdu v tomto termínu setkání uskutečnilo, vedení a zaměstnanci našeho odborového svazu intenzivně pracovali. Hned v lednu jsme se spojili se svými sociálními partnery a začali vytvářet koncepci činnosti Energetické tripartity.

Můžete být konkrétní?

Následovala řada jednání s člověkem pověřeným přímo ministrem a vše vyvrcholilo 31. března, kdy se na ministerstvu průmyslu a obchodu uskutečnila historicky první Energetická tripartita za účasti předsedů odborových svazů PHGN a ECHO, Zaměstnavatelského svazu důlního a naftového průmyslu, Českého svazu zaměstnavatelů v energetice a ministra průmyslu a obchodu Lukáše Vlčka, kdy v závěru účastníci podepsali oficiální preambuli o zřízení Energetické tripartity.

Jaký jste měl dojem z tohoto setkání?

Osobně z něj mám velice dobrý pocit, protože pan ministr vystupoval racionálně a, troufnu si říct, vůči energetice i povzbudivě. Jeho vyjádření, že 100 procent spotřeby elektrické energie v České republice by se mělo vyrobit právě na našem území je velice optimistické. Za naprosto zásadní považuji opakované veřejné vyjádření pana ministra – poprvé v rozhovoru pro HGN na předávání hornického vyznamenání Jiřího Agricoli a podruhé právě na prvním zasedání Energetické tripartity –, že hornictví a důlní průmysl prochází složitým obdobím a v současné době není možné pro potřeby našeho průmyslu a dalších odvětví národního hospodářství ze státního energetického mixu odepsat uhlí a plyn. Jednali jsme v této souvislosti i o nové podobě Státní energetické koncepce. Její aktualizovanou verzi chce ministr Vlček předložit k projednání vládě ještě ve svém volebním období. Předběžně jsme se dohodli, že aktuali-

zovanou verzi koncepce předtím, než půjde na vládu, projedná Energetická tripartita.

Na čem jste se ještě dohodli?

Předběžně jsme se domluvili, že Energetická tripartita by měla zasedat čtyřikrát do roka. Od počátku jsem usiloval o stávající personálního obsazení tripartity pod záštitou ministerstva průmyslu. Případné rozšíření Energetické tripartity o zástupce dalších ministerstev a svazů by vedlo k tomu, že by se smysl a náplň tripartity rozplynuly a stala by se z toho jenom obyčejná žvanírna. Každý účastník Energetické tripartity má možnost přibrat si na jednání vlastního experta.

V této souvislosti chci poděkovat kolegovi Jaromírovi Frantovi, který ochotně zastoupil našeho prvního místopředsedu a Energetické tripartity se zúčastnil. Seznámil pana ministra se situací ve Skupině Sev.en Česká energie a v Ústeckém kraji nejen z pohledu předsedy odborů, ale také z pohledu obecního zastupitele nanesl názory občanů na zavírání uhelných dolů a lomů, a na nápad, že by se za jejich domy stavěly větrníky a solární elektrárny.

Jak vidíte další jednání Energetické tripartity?

Energetická tripartita byla ustavena a zahájila činnost. Já osobně i právní odbor našeho svazu jsme v tomto směru vyvinuli a vyvíjíme maximální úsilí. Všechny dokumenty a návrhy na jednání vznikaly právě v našem pražském sídle. Nyní by tuto iniciativu měli převzít ostatní členové a žádat po ministerstvu, aby se na Energetické tripartitě projednávaly důležité materiály a dokumenty. Tato aktivita musí nyní vycházet především od zaměstnavatelských svazů, které mají přesnější informace z dění ve firmách, které zastupují, a mohou tak o problémech s ministerstvem průmyslu a obchodu jednat zasvěceněji a také důrazněji.

A na závěr si neodpustím malou výtku směrem k ministerstvu průmyslu: o prvním jednání a ustavení Energetické tripartity jsme okamžitě informovali naše členy na webu www.osphgn.cz a nyní vydáváme k této události mimořádné číslo HGN. Na webu ministerstva průmyslu byste však marně hledali, byť jen zmínku, o této významné události. Doufám, že dojde k nápravě.

Mohl byste charakterizovat cíle a náplň práce Energetické tripartity?

Budu citovat z oficiální preambule dokumentu, který podepsali účastníci prvního zasedání: „S ohledem na probíhající změny ve vývoji energetického, chemického a těžebního průmyslu, které mají a budou mít zásadní dopady na zaměstnavatele, zaměstnance a další občany ČR, vedení snahou udržet sociální smír zřizuje ministr průmyslu a obchodu z podnětu odborových svazů PHGN a ECHO jako společnou platformu pro jednání ministerstva a dotčených odborových a zaměstnavatelských svazů Energetickou tripartitu. Energetická tripartita je společným dobrovolným dohovodacím a informačním orgánem ministerstva průmyslu a zaměstnavatelů a odborů činných v energetickém, chemickém a těžebním průmyslu pro tripartitní vyjednávání s cílem dosáhnout shody v zásadních otázkách vývoje energetického, chemického a těžebního průmyslu a zajištění energetické bezpečnosti, nezávislosti a cenové dostupnosti energií pro firmy a obyvatele České republiky.“

Text: Petr Kolev, Foto: MPO

Senát schválil flexibilní novelu zákoníku práce

Zavedení institutu výpovědi bez udání důvodu neprošlo!

Senát schválil 9. dubna 2025 flexibilní novelu zákoníku práce, přijatou 7. března 2025 Poslaneckou sněmovnou. Schválený zákon bude předložen prezidentovi a po jeho podpisu bude zákon vyhlášen ve Sbírce zákonů, čímž nabude platnosti. Pokud se tak stane do konce dubna 2025, zákon bude účinný od 1. června 2025.

Hlavními body projednávané novely jsou:

Stejná práce pro stejného zaměstnavatele § 34b odst. 2

- v průběhu rodičovské dovolené, lze pro stejného zaměstnavatele na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti vykonávat práce, které jsou stejně druhově vymezeny.

- Prodloužení zkušební doby § 35

- Úprava podmínek pro opakování pracovního poměru na dobu určitou § 39 odst. 2

- Přeformulované zdravotní důvody

- převedení na jinou práci 41 odst. 1 a

- výpovědi dané zaměstnavatelem zaměstnanci § 52 písm. d), e)

- úprava souvisí se změnou úpravy odstoupného podle § 67 odst. 2 ve výši dvanácti násobku průměrného výdělku, které bude nově náležet pouze při výpovědi z důvodu naplnění NPE a zavedením nové dávky rámci odškodnění pracovního úrazu nebo nemoci z povolání z povinného úrazového pojištění zaměstnavatelů („jednorázová náhrada“).

Zařazení zaměstnance na původní práci a pracoviště § 47

- jestliže zaměstnanec nastoupí zpět do práce po skončení rodičovské dovolené přede dnem, kdy dítě dosáhne věku 2 let, je zaměstnavatel povinen zařadit zaměstnance na původní práci a pracoviště

Výpovědní lhůta § 51

- výpovědní lhůta začne běžet dnem, kdy bude výpověď doručena druhé straně a skončí dnem, který se s tímto dnem číslem shoduje; není-li takový den v posledním měsíci, připadne konec výpovědní doby na poslední den měsíce,
- zkrácení výpovědní doby na nejméně 1 měsíc – ze strany zaměstnavatele zaměstnanci z důvodů § 52 písm. f) až h)

- ze strany zaměstnance zaměstnavateli z důvodu § 51a

Přeformulované zdravotní důvody výpovědi § 52 písm. d), e)

Prodloužení lhůt pro účely výpovědi nebo okamžitého zrušení pracovního poměru § 58

Jednorázová náhrada při skončení pracovního poměru § 271ca

- V rámci „Povinnosti zaměstnavatele k náhradě škody“ se zavádí nová dávka náhrady „za pracovní úrazy a nemoci z povolání“

- „Jednorázová náhrada při skončení pracovního poměru“, která bude součástí povinného úrazového pojištění zaměstnavatele,
- jednorázová náhrada ve výši dvanáctinásob-

ku průměrného měsíčního výdělku, bude příslušet zaměstnanci při výpovědi zaměstnavatelem zaměstnanci podle § 52 písm. d), stejně jako v případě, že k rozvázání pracovního poměru došlo dohodou uzavřenou z téhož důvodu,

- jednorázovou náhradu bude za zaměstnavatele vyplácet pojišťovna, u které má zaměstnavatel uzavřené povinné úrazové pojištění,

- zaměstnavatel již nebude vyplácet takovému zaměstnanci odstupné (ve výši dvanáctinásobku průměrného měsíčního výdělku),

- jednorázová náhrada bude součástí příjmů ze závislé činnosti, bude tedy předmětem daně z příjmů fyzických osob (změna zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů)

Umožnění práce mladistvým od 14 let věku po dobu letních prázdnin § 244a, § 79a

Výplata mzdy nebo platu na účet § 142 odst. 3, 4

Působnost odborové organizace § 286 odst. 4

- oprávnění odborové organizace u zaměstnavatele vznikají dnem následujícím po dni, kdy zaměstnavateli oznámila, že alespoň 3 její členové jsou u zaměstnavatele v pracovním poměru,

- přestane-li odborová organizace tyto podmínky splňovat, je povinna to zaměstnavateli bez zbytečného odkladu oznámit,

- požádá-li o to zaměstnavatel, je odborová organizace povinna prokázat splnění podmínky minimálního počtu členů v pracovním poměru u zaměstnavatele a zaměstnavatel je povinen k tomu poskytnout nezbytnou součinnost,

- neprokáže-li odborová organizace splnění této podmínky jiným způsobem, je povinna poskytnout nezbytnou součinnost notáři sjednanému a hrazenému zaměstnavatelem za účelem osvědčení splnění této podmínky a sepsání notářského zápisu o tomto osvědčení.

Doručování zaměstnavatelem zaměstnanci § 335

Informování o mzdě, platu, odměnách z dohod § 346a

- zaměstnavatel nesmí omezovat zaměstnance v nakládání s informacemi o výši a struktuře jeho mzdy, platu nebo odměny z dohody.

Podpora v nezaměstnanosti (změna zákona o zaměstnanosti od 1. ledna 2026)

- Výše podpory v nezaměstnanosti přihlíží k předchozím příjmům, má umožnit překlenout období bez práce a zvýšit šanci najít si práci novou, k důvodu rozvázání předchozího pracovního poměru se nepřihlíží,

- podpora náleží uchazeči o zaměstnání při

splnění stanovených podmínek po podpůrní dobu (§ 43):

- do 52 (dosud 50) let věku 5 měsíců,

- nad 52 (dosud 50) do 57 (dosud 55) let věku 8 měsíců,

- nad 57 (dosud 55) let věku 11 měsíců.

- výše podpory osob do 52 let věku

- první dva měsíce činí 80 % předchozího průměrného měsíčního čistého výdělku nebo vyměrovacího základu (dosud 65 %),

- další dva měsíce zůstává 50 % (jako dnes),

- zbývající část podpůrní doby 40 % (nyní 45 %).

Zvýhodnění výše podpory osob starších 52 let

- první tři měsíce činí 80 % předchozího průměrného měsíčního čistého výdělku nebo vyměrovacího základu,

- další tři měsíce zůstává 50 %,

- zbývající část podpůrní doby 40 %.

- procentní sazba podpory při rekvalifikaci činí 80 % (dosud 60 %) průměrného měsíčního čistého výdělku nebo vyměrovacího základu.

Vyšší podpora pro osoby bez předchozích příjmů

- první 2 měsíce: 0,4násobek průměrné mzdy, v roce 2025 by to bylo 18 043 Kč (dosud 0,15násobek – 6767 Kč),

- další 2 měsíce: 0,2násobek průměrné mzdy, v roce 2025 by to bylo 9 022 Kč (dosud 0,12násobek – 5413 Kč),

- zbývající doba: 0,15násobek průměrné mzdy, v roce 2025 by to bylo 6766 Kč (dosud 0,11násobek – 4962 Kč)

Prodloužení doby důchodového pojištění pro nárok na podporu

- pro získání nároku na podporu v nezaměstnanosti bude nově nutné splnit 9 měsíců důchodového pojištění (dosud 6 měsíců).

Posuzování zdravotního stavu v pracovněprávním vztahu

- Ruší se povinnost zaměstnavatele vyžadovat vstupní lékařskou prohlídku pro práce zařazené do kategorie I (§ 59).

Účinnost

- zákon (změna zákoníku práce) nabývá účinnosti prvním dnem druhého kalendářního měsíce následujícího po jeho vyhlášení,

- změna zákona o zaměstnanosti – zejména změna podpory v nezaměstnanosti – nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2026.

V rámci projednávání flexibilní novely zákoníku práce nebyl schválen kontroverzní bod navržený některými poslanci nebo senátory vládní koalice, a to výpověď daná zaměstnavatelem bez udání důvodu s odstupným ve výši dvojnásobku průměrného výdělku.

Po vyhlášení zákona ve Sbírce zákonů budeme o jednotlivých zásadních změnách zákoníku práce informovat podrobně.

JUDr. Antonín Těšík a

Mgr. Markéta Marinková, svazoví právníci

Měsíčník Odborového svazu pracovníků hornictví, geologie a naftového průmyslu

HORNÍK – GEOLOG – NAFTAŘ

Vydává: Odborový svaz PHGN, www.osphgn.cz

Editor: Petr Kolev, e-mail: petr.kolev9@gmail.com,

mobil: 739 534 611

**MIMOŘÁDNÉ
VYDÁNÍ**